

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ทัศนศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาวงสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม พร้อมหลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล และหลักการจัดรูป และพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์ รวมถึงแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการต่าง ๆ เหล่านี้ เรียนรู้ลักษณะของงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ พร้อมแนวทางการใช้หลักการของแสงเงาและน้ำหนักในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้มีลักษณะเป็น 3 มิติ การใช้หลักการเพิ่มและลดในการสร้างสรรค์งานปั้น การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ บทบาทของงานทัศนศิลป์ในชีวิตและสังคม ตลอดจนอิทธิพลของศาสนาที่มีต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น และอิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางทัศนศิลป์ในการสร้างสรรค์ผลงานประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย ร่วมกับเทคนิคและหลักการทางทัศนศิลป์ที่สูงขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งการวาดภาพให้มีลักษณะเป็น 3 มิติ ด้วยหลักการแสงเงาและน้ำหนัก การสร้างสรรค์งานปั้นด้วยหลักการเพิ่มและลด รวมไปถึงการนำงานทัศนศิลป์ไปประยุกต์สร้างสรรค์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ

เพื่อให้เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจบทบาทและอิทธิพลของงานทัศนศิลป์ที่มีต่อชีวิตและสังคม รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 1.1	ป.6/1, ป.6/2	ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7
มฐ. ศ 1.2	ป.6/1, ป.6/3	ป.6/2
	4 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด

รวม 10 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ทักษะศิลป์ ป.6

 เวลา 40 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 1.1 ป.6/1</p> <p>วาดภาพโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสีระบุสีคู่ตรงข้ามและอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สีคู่ตรงข้ามในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์</p> <p>มฐ. ศ 1.1 ป.6/2</p> <p>อธิบายหลักการจัดขนาดสัดส่วนความสมดุลในการสร้างงานทัศนศิลป์</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 1.1 ป.6/5</p> <p>สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการของรูปและพื้นที่ว่าง</p> <p>มฐ. ศ 1.1 ป.6/6</p> <p>สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้สีคู่ตรงข้ามหลักการจัดขนาดสัดส่วน และความสมดุล</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>สีคู่ตรงข้ามเป็นสีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงสีธรรมชาติ ซึ่งเป็นสีที่มีความเข้มตัดกันอย่างชัดเจน เมื่อนำมาใช้ร่วมกันจะสร้างความรู้สึที่ขัดแย้งและรุนแรงให้กับผลงาน แต่หากใช้สีคู่ตรงข้ามอย่างถูกหลักการจะช่วยเน้นให้ผลงานมีความโดดเด่นและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p> <p>การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ต้องอาศัยการจัดองค์ประกอบของภาพที่สวยงาม โดยนำหลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล และจัดรูปและพื้นที่ว่างในภาพให้เหมาะสม จะทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ สวยงาม และโดดเด่น ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ถ่ายทอดเรื่องราวและอารมณ์ตามที่ต้องการได้ดียิ่งขึ้น</p> <p>การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ต้องอาศัยการจัดองค์ประกอบของภาพที่สวยงาม โดยใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล และพื้นที่ว่างในภาพให้มี</p>	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			ความเหมาะสม จะช่วยให้ ภาพมีความสมบูรณ์ สวยงาม และโดดเด่น และ การใช้สีคู่ตรงข้าม ก็จะทำให้ สามารถสร้างสรรค์ ผลงานที่ถ่ายทอดเรื่องราว และอารมณ์ตามที่ต้องการ ได้ดียิ่งขึ้น	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 2 งานทัศนศิลป์ แสนสนุก	ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 1.1 ป.6/3 สร้างงานทัศนศิลป์จาก รูปแบบ 2 มิติ เป็น 3 มิติ โดยใช้หลักการของแสง เงาและน้ำหนัก มฐ. ศ 1.1 ป.6/4 สร้างสรรค์งานปั้นโดยใช้ หลักการเพิ่มและลด มฐ. ศ 1.1 ป.6/7 สร้างงานทัศนศิลป์เป็น แผนภาพ แผนผัง และ ภาพประกอบ เพื่อ ถ่ายทอดความคิดหรือ เรื่องราวเกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่าง ๆ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	การสร้างมิติให้กับภาพ เป็นกระบวนการเปลี่ยน ภาพจากลักษณะแบนแบบ 2 มิติ ซึ่งไม่มีความลึกหรือ ความหนาให้กลายเป็นภาพ 3 มิติ ที่มีทั้งความกว้าง ความยาว และความหนา ส่งผลให้ผลงานดูสมจริง และมีมิติมากขึ้น วิธีหนึ่ง ที่นิยมใช้ในการสร้างมิติ คือ การใช้หลักการแสงเงาและ น้ำหนัก ซึ่งช่วยกำหนด ตำแหน่งของแสงและเงา ภายในภาพ ทำให้เกิด ความสมจริงยิ่งขึ้น การสร้างสรรค์ผลงาน ปั้นเป็นกระบวนการนำ วัสดุที่มีเนื้ออ่อนนิ่มมาขึ้น เป็นรูปให้เป็นทรงตาม ต้องการผ่านวิธีการและ เทคนิคต่าง ๆ โดยอาศัย วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมถึงหลักการปั้นที่สำคัญ คือ หลักการเพิ่มและลด ซึ่งใช้ในการปรับแต่ง รูปทรงให้ได้ตามต้องการ	22

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			เพื่อให้ได้ผลงานที่สวยงาม และสมบูรณ์มากที่สุด การสร้างสรรค แผนภาพ แผนผัง และ ภาพประกอบ เป็นวิธีการ นำเสนอข้อมูล ความคิด หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ใน รูปแบบที่เข้าใจง่าย โดย ผสมผสานงานทัศนศิลป์ เช่น ภาพวาด สัญลักษณ์ เข้ากับตัวอักษร เพื่อให้ เนื้อหา มีความชัดเจน สวยงาม ช่วยดึงดูดความ สนใจของผู้รับสาร ทำให้ สามารถจดจำและทำความเข้าใจกับข้อมูลได้ง่ายและ รวดเร็ว	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 งานทัศนศิลป์ กับชีวิต	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 1.2 ป.6/1 บรรยายบทบาทของงาน ทัศนศิลป์ ที่สะท้อนชีวิต และสังคม มฐ. ศ. 1.2 ป.6/3 ระบุ และบรรยาย อิทธิพลทางวัฒนธรรม ในท้องถิ่นที่มีผลต่อการ สร้างงานทัศนศิลป์ของ บุคคล ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 1.2 ป.6/2 อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพล ของความเชื่อความ ศรัทธาในศาสนาที่มีผล ต่องานทัศนศิลป์ใน ท้องถิ่น	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	งานทัศนศิลป์มีบทบาท ในชีวิตและสังคมมาอย่าง ยาวนาน โดยแฝงอยู่ใน รูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การใช้เพื่อตกแต่งสิ่งของ และสถานที่ การใช้เป็น เครื่องมือสะท้อนความเชื่อ และวิถีชีวิต การใช้เป็นสื่อ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวหรือ ถ่ายทอดความคิด นอกจากนี้ ยังมีบทบาทใน การเสริมสร้างความคิด สร้างสรรค์และกระตุ้นให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงใน หลาย ๆ ด้าน ศาสนาและวัฒนธรรมมี อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ งานทัศนศิลป์ของบุคคล	8

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			<p>และท้องถิ่น ซึ่งอิทธิพลเหล่านี้จะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละพื้นที่ ส่งผลทำให้งานทัศนศิลป์มีความงามที่หลากหลาย และเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี วิถีชีวิต และมุมมองของผู้คนในแต่ละพื้นที่</p>	